

CONTACT
JAARGANG 67
MAART 2017
NR 1

contact

Driemaandelijks magazine van de stichting ESDA

- 02 Redactioneel Twijfel
- 03 Meditatie Keuzes
- 04 Relaties Kan ik het wel?
- 06 Verdieping Het voordeel van de twijfel
- 08 Boekbespreking Uit de diepten
- 10 Opinie & debat Over Boven en beneden
- 13 Voedsel voor de geest Wijsheid om te twijfelen
- 14 Dialoog Petrus twijfelde niet
- 16 Gezondheid Scans tegen twijfel
- 18 Groen! Klimaatontkenning
- 19 Tenslotte Goede twijfel
- 20 ESDA Contactgegevens

twijfel

Mijn moeder heeft me geleerd om, als ik twijfel, iets vooral níet te doen. Want, zo was haar argument, kennelijk is er iets wat je er van weerhoudt om het wél te doen. Dat niets doen heeft me vaak gered. Maar ik heb er ook kansen door gemist.

3

meditatie

Geloofstwijfels

Twijfel helpt je in zekere zin om te relativieren. Alle antwoorden al hebben maakt je niet prettiger in de omgang. Daar zitten mensen niet echt op te wachten. Ze wachten wel op je liefde en zorg, je aandacht en medeleven. En het kan ook je geloof in beweging zetten. Als je je geloof een praktische invulling geeft, komt het in een ander perspectief te staan. In de Bijbel komen we trouwens ook aardig wat twijfel tegen. Want ook de geloofshelden hadden zo hun momenten. Abraham twijfelde over Gods belofte en Mozes vroeg zich af of hij wel geschikt zou zijn voor zijn taak.

Groot

Er is veel te zeggen over God. Zoveel, dat hij voor ons niet te bevatten is. Hij is groter dan we ons kunnen voorstellen. God is te mysterieus voor ons om hem volledig te kunnen begrijpen. Best wel logisch dat dat af en toe twijfel oproept. Maar onze twijfel geeft God meteen ook de plek die hij verdient. Groot. Ongrijpbaar. We kunnen hem niet in een hokje duwen. Het meeste weten we gewoon niet over God. Misschien wil God ons daarmee wel beschermen en weten we alleen datgene van hem wat hij relevant acht om een leven met hem te kunnen delen.

keuzes

KEUZES
Joanne Balk-Geerlings

➤ In de Bijbel komen we aardig wat twijfel tegen

Elnur/Shutterstock.com

ervoor dat je je voorbereidt, goed beslagen ten ijs komt, op scherp staat zodat je een goede prestatie kunt leveren. En laten we wel zijn: mensen die helemaal nooit twijfelen, zijn onuitstaanbaar.

Rondkijken naar een luik op een podium hoeft sinds kort niet meer, want de band is gestopt. We zijn bijna net zo lang bij elkaar geweest als the Rolling Stones, en op een goed moment is het dan genoeg geweest. Kind (19) vond dat wel een goed besluit. ‘Niet iedereen is Tina Turner, mam.’ En dat is duidelijk, zonder twijfel!

Van nature ben ik niet zo’n twijfelaar. Het meeste wat ik doe of laat, doe of laat ik uit volle overtuiging. Daar heeft niet iedereen ‘last’ van; er wordt wat afgetwijfeld in mijn omgeving. Niet dat ik nooit ergens over nadenk, hoor. Ik denk erover na, en dan doe ik het, of ik doe het niet. Ik doe het niet ‘misschien’.

Misschien is een schemerwoord, je kunt er alle kanten mee op. Net als met twijfel. Twijfel bevindt zich in een grijs gebied, waarin het nog alle kanten op kan gaan. Ik houd daar niet zo van. Ik houd van zwart, of van wit. Niet van grijs, terwijl dat op zichzelf best een acceptabele kleur is. Het is maar met welke saus je overgoten bent. Als ik vroeger iets gedaan wilde krijgen van het ouderlijk gezag bij ons thuis, dan volgde op een vraag van mij meteen een helder antwoord. Ik mocht iets wél, of ik mocht iets níet. Ik mocht nooit iets ‘misschien’. Er werd bijzonder weinig getwijfeld in huize Lijken-dijk. Vaak was zo’n vraag van mij trouwens meer bedoeld om achteraf goedkeuring te krijgen voor iets wat ik toch al gedaan of besloten had. Dat ging in veel gevallen goed, tenzij het antwoord onverhoopt eens ‘nee’ was, en dan volgden ontsnappingen via de regenpijp en meer van dergelijke fratsen. Daarvoor moet je ook niet te veel twijfelen, anders lig je met je gezicht op het gras voor je het weet, geen twijfel aan!

Ik houd niet van twijfel, maar ik ken het gevoel wel. Jarenlang heb ik in een bandje gezongen. Dat was ook jarenlang leuk. Muziek maken is goed voor een mens, muziek maken met mensen die je leuk vindt, is nog beter. Maar elke keer dat we ergens moesten spelen, op een groot of een klein podium, dacht ik bij de eerste maten: ‘Wáárom doe ik dit?’, om wanhopig rond te kijken naar een luik waardoor ik kon verdwijnen – en dat er nooit was, de orkestbak niet meegerekend. Daarvan heb ik geleerd: een beetje twijfelen is goed. Het voorkomt dat een mens struikelt uit zelfverzekerdheid. En het zorgt

TWIJFEL
Lydia Lijkendijk

twijfel

2

redactioneel

Contact is een gratis uitgave van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten
ESDA-Instituut Amersfoortseweg 18, 3712 BC Huus ter Heide
 Tel: 030 - 6931509 | Email: esda@adventist.nl | Web: www.esda-online.nl
 INGbank NL76 INGB 0000 0383 25 | Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18
ESDA België Ernest Allardstraat 11, 1000 Brussel | Tel: 02-5113680 | ING Bank BE47 3100 1698 4180
Verantwoordelijke uitgever België Jeroen Tuinstra, Gezellenstraat 12-1, 1030 Schaarbeek
Hoofredacteur Lydia Lijkendijk **Redactiesecretaris** Joanne Balk-Geerlings
Redactie Tom de Bruin, Jurrien den Hollander, Rudy Dingjan, Bert Nab, Jeroen Tuinstra en Nelske Verbaas
Vaste medewerkers Aad Berger - docent tekenen, Reinder Bruinsma - emeritus predikant en schrijver,
 Marie Rahajaan - kunstsociologe en Glenn Ripassa - docent hbo
 ISSN 2542-548X **Beeldcredit** Omslag: Zastolskiy Victor/Shutterstock.com
 Vormgeving Limelight.Design.Studio@gmail.com **Druk** Van de Ridder - Nijkerk **Oplage** 3300 ex.

colofon

KAN IK HET WEL?
Glenn Ripassa

kan ik het wel?

4

relaties

Ollyy/shutterstock.com

➤ Fouten
maken
mag

Onze directeur gaat met pensioen en mij is gevraagd of ik zijn functie wil overnemen. 'Hoe komen jullie erbij om mij te vragen', is mijn reactie. 'Ik kan dat helemaal niet.' Volgens mijn collega's ben ik de juiste persoon voor de vacature. Het zweet breekt mij uit, want de voorzitter van het College van Bestuur geeft me te kennen dat ik snel een beslissing moet nemen. 'Ik kan het toch helemaal niet ... of wel, want waarom zouden ze het me anders vragen', spookt het door mijn hoofd. Twijfel ik te veel aan mijn eigen kunnen? Een alarm gaat af. Het is de wekker. Gelukkig, ik heb het maar gedroomd.

Op mijn werk kom ik de laatste tijd steeds meer carrièreswitchers tegen. Mensen die niet meer tevreden zijn met hun huidige baan en graag iets anders willen doen. Zij hebben goed nagedacht over de stap die zij willen zetten. Waar worden ze gelukkig van? Wat is eigenlijk al jaren hun droom? In welke branche denken ze met plezier te kunnen werken tot aan hun pensioen? Wat is hun passie? Het zijn vaak studenten die naast hun werk nog een gezin hebben. Het vergt dan ook veel moed om een nieuwe richting in te gaan. De twijfel slaat altijd toe. Moet je niet liever het werk blijven doen dat je al jaren doet? Dit ken je tenslotte goed. Of moet je toch je droom achterna gaan?

Omgaan met twijfels

Hier zijn vijf simpele manieren waarmee u uw innerlijke twijfel uit de weg kunt ruimen.

1 Geef uzelf een moment rust en denk erover na waar de twijfel vandaan komt.

Probeer u te herinneren wat er in het verleden is gebeurd en wat deze onzekerheid nu veroorzaakt. Deze negatieve gedachten verhinderen uw vooruitgang. Probeer een andere bril op te zetten. U hebt geleerd van uw fouten en staat nu anders in het leven. U hebt een kans de dingen nu anders aan te pakken. Leer in het moment te leven en zet de dingen in een positiever daglicht.

2 Leer uzelf te vergeven.

Niemand is perfect en door u dit te realiseren, weet u dat u fouten mag maken. Wees niet te streng voor uzelf. Door te leren van uw fouten, ontwikkelt u zich steeds meer als persoon (en professional).

3 Maak een lijst.

Inventariseer uw twijfels en schrijf ze aan de ene kant van de lijst. Aan de andere kant maakt u een lijst van de positieve eigenschappen, die deze onzekerheden tegenspreken. Een voorbeeld: uw werkgever geeft u een nieuwe taak. Echter, meteen vanaf de start hebt u het gevoel deze taak niet aan te

kunnen, omdat u denkt dat u de vaardigheden voor deze taak niet bezit. Schrijf dan links: 'Ik heb de vaardigheden niet voor deze taak'. En schrijf in de rechter kolom iets zoals: 'Mijn werkgever heeft me deze taak gegeven omdat ik snel leer'. Of: 'Mijn werkgever kan erop vertrouwen dat ik het gedaan krijg'. Blijf rechts positieve redenen noteren, totdat de positieve lijst veel langer is dan de negatieve.

4 Schrijf een optimistische brief aan uzelf.

Schrijf in een positieve brief over uw kwaliteiten, en hoe u de obstakels uit het verleden hebt overwonnen. Herinner uzelf eraan wat u hebt gedaan in situaties waarin u twijfelde aan uzelf maar toch wist door te zetten en de situatie meester werd.

5 Maak een waarderingssmap.

Een waarderingssmap is een plek waar u alle complimenten verzamelt die u van andere gekregen hebt. Als u aan uzelf twijfelt, is het makkelijk alle goede dingen te vergeten, die mensen tegen u gezegd hebben. Print bedankjes uit en bewaar ze met e-mails, kaarten en notities in deze map.

Twijfelen is normaal

Het is heel normaal af en toe aan jezelf te twijfelen. Zelfs de meest succesvolle mensen twijfelen af en toe aan zichzelf. Wanneer ik naar mijn lijst kijk, denk ik: 'Zal ik dan toch maar een sollicitatiebrief schrijven?'

Bron

<http://plazilla.com/page/4295079242/5-stappen-om-zelftwijfel-uit-de-weg-te-ruimen>

5

relaties

het voordeel van de twijfel

6

verdieping

Ik heet Tom. Mijn ouders kozen die naam vast uit met de beste bedoelingen. Maar in christelijke kringen kun je niet opgroeien met een naam als 'Tom', zonder dat je in verband wordt gebracht met de Bijbelse Tom. Je wordt bijna vanzelf Ongelovige Tomas, de discipel die de grote twijelaar was.

Het verhaal van Tomas is erg bekend, het staat in Johannes 20. Jezus is op vrijdag gestorven en op zondagmorgen opgestaan uit de dood. Dat tweede vraagt nogal wat geloof, daarom helpt Jezus de discipelen een handje. Op zondagavond verschijnt hij bij zijn discipelen. Hij praat wat met ze, geeft ze de heilige Geest en gaat er weer vandoor. Zij hoeven niet meer te twijfelen.

Tomas twijfelt

Eén van de discipelen, Tomas, was er niet bij. Als hij terug is, vertellen de anderen aan hem dat ze Jezus hebben gezien. Tomas is dus de enige die Jezus niet gezien heeft, en hij gelooft geen woord van wat de anderen zeggen ... hij twijfelt. Tenminste, dat is het woord dat je vaak hoort.

De Bijbel zegt dat Tomas ongelovig is, niet dat hij twijfelt; daar komen we zo op terug. Een week lang lijdt Tomas aan ongelooft. De andere discipelen geloven allemaal, maar Tomas heeft het bewijs nog niet gezien. Na een week komt Jezus weer langs, nu speciaal voor Tomas. Hij laat Tomas zijn wonden voelen, het bewijs is geleverd: Tomas gelooft.

In dit verhaal staan ongelooft en bewijs tegenover elkaar. Tomas twijfelt, totdat hij zekerheid heeft. Maar, dit is ongelooft, geen twijfel. Het is niet hoe de Bijbel twijfel beschrijft.

Drie woorden

Als we twijfel bekijken in de Bijbel, dan zien we al snel dat het woord twijfel eigenlijk alleen voorkomt in het Nieuwe Testament. In het algemeen zijn er dan drie woorden voor twijfel. Het eerste is het woord waarmee Tomas hier omschreven wordt: ongelovig (*apistos*). Ongelovig wordt eigenlijk niet gebruikt voor twijfel. Ongelooft is precies wat het zegt: het niet willen of kunnen geloven en daar niets aan willen of

kunnen doen. Dit woord is negatief, ongelovig zijn is bijna altijd slecht. Het tweede woord voor twijfel betekent 'onderscheid maken, nadenken of een oordeel vellen' (*diakrino*). Dat is gewoon hoe het werkt bij mensen: als je iets hoort, moet je er even over nadenken. Het heeft niet zozeer met geloof te maken, eerder met het denkproces. Als iemand roept: 'Er zijn geen groene bloemen!', dan sta je even stil bij die gedachte, en denk je: 'Klopt, ik ken geen groene bloem!' Of je twijfelt: 'Er is vast een groene bloem ergens.' Dit proces is niet slecht, het is gewoon hoe je hersenen werken. De Bijbel vertaalt *diakrino* vaak met aarzelen, wat negatiever klinkt dan het is.

Er is nog een derde woord voor twijfel (*distazo*). Dit is echte twijfel. Dit woord betekent letterlijk iets van 'op twee plekken druppelen', vergelijkbaar met het Nederlandse 'op twee gedachten hinken'. Deze soort twijfel komt maar twee keer voor in de Bijbel, als Petrus op water wandelt en wanneer de discipelen twijfelen aan Jezus' opstanding (Matteüs 14:31; 28:17). Dat eerste verhaal spreekt boekdelen over twijfel.

Hart of hoofd

De discipelen zitten in de boot. Ze zien iets op het water naar hen toe komen. Ze denken dat het een spook moet zijn, maar opeens horen ze Jezus stem. 'Blijf kalm!', roept hij naar ze. Nu staat niet in de Bijbel wat de discipelen dan denken, maar duidelijk is er iets van aarzeling. Petrus roept: 'Heer, als u het bent, zeg me dan dat ik over het water naar u toe moet komen' (Matteüs 14:28).

Wanneer Jezus 'Kom' roept, stapt Petrus uit de boot. Hij loopt een tijdje over het water en dan begint hij te twijfelen. Je ziet dit scenario wel vaker in een tekenfilm. Er is iemand flink hard aan het rennen, en opeens rent hij voorbij een klif. Het duurt een tijdje voordat hij door-

Tonov/Shutterstock.com

➤ Jezus laat ons niet zwemmen in onze twijfels

heeft dat er geen grond meer onder zijn voeten is. Soms durft hij niet te kijken, en voelt hij voorzichtig, voor de zekerheid. Dan weet hij het zeker: er is geen grond, en hij valt.

Tekenfilm

Petrus is hier net de tekenfilmfiguur. Hij loopt op water, niets aan de hand. Totdat zijn hersenen doorhebben wat hij aan het doen is. 'Lopen op water, dat kan helemaal niet!' denken ze. Zijn hoofd zegt dat het niet kan, zijn hart zegt dat het wel kan, hij begint te twijfelen en begint te zinken. Gelukkig is Jezus in de buurt en redt hij Petrus. Petrus ervaart wat iedereen ervaart die twijfelt. Er is een innerlijke strijd gaande tussen geloof en rede. Dat is een natuurlijke strijd, waar de schrijvers van de Bijbel ook over schrijven: 'Geloven is zeker zijn van de dingen waar je op hoopt, ervan overtuigd zijn dat wat je niet ziet, toch bestaat' (Hebreeën 11:1 GNB).

Geloof is wanneer je hart het wint van je hoofd, wanneer jij als persoon overtuigd bent van dingen waar je niet zeker van bent.

Twijfel is noodzakelijk

Twijfel in dit kader is dus een noodzakelijk deel van geloof. Veel mensen zien twijfel als het tegenovergestelde van geloof, maar dat is niet waar. Het tegenovergestelde van 'geloven' is 'zeker weten', twijfel en geloof gaan hand in hand. Wie twijfelt gelooft, en wie gelooft twijfelt.

In het verhaal van Petrus die wandelt op het water komt Jezus hem tegemoet. Als hij dreigt te zinken door zijn twijfels, helpt Jezus hem deze te overwinnen. Wij kunnen hetzelfde verwachten van Jezus. Hij zal ons niet laten zwemmen in onze twijfels. Als wij ons richten op hem en twijfel accepteren als een noodzakelijk deel van geloof, dan komt hij ons tegemoet.

7

verdieping

UIT DE DIEPTEN
Rob Schouten

uit de diepten

Wie had kunnen voorspellen dat er begin 2016 postuum religieuze gedichten zouden verschijnen van de schrijver Joost Zwagerman (1932–2015), zou allicht voor gek zijn versleten. Toch past de bundel bij nader inzien precies in Zwagermans Werdegang (ontwikkeling, red.) van maximaal naar minimaal, van oproer naar inkeer.

Zwagermans gedichten vormen zo'n beetje zijn laatste publieke woorden en ze laten zich lezen als een credo maar vooral ook als een 'de profundis': uit de diepten roep ik tot U. *Wakend over God* heet de bundel en dat is zo'n beetje de omgekeerde gedachte van een God die over de mensheid heet te waken. Maar in deze tijd, met God en religie ernstig in de verdrukking, snap je het: ook het opperwezen kan wel wat aandacht gebruiken.

Vastigheid

Dat een altijd seculier opererende schrijver als Zwagerman zich met zoiets glibberigs bezighoudt als het bestaan van God, zegt veel over hemzelf in zijn laatste dagen. Maar misschien nog meer over onze cultuur: op zoek naar ouderwetse vastigheid. Maar de dichter vindt die niet, hoe zou hij ook? Hij hoort over het plotinisme (de gedachte dat God in elke mensenleven huist) en schrijft: 'Niet platonisch maar plotinisch / – zo het woord bestaat – spat / alles tussen God en mensenzien / voor-god en weergaloos kapot.' Met de nodige pathetiek, soms manisch en desolaat, zoekt Zwagerman naar God in maar vooral ook buiten zichzelf. Nu eens hunkerend, dan weer vergelijkt en egocentrisch maar eigenlijk steeds voluit twijfelend en op zichzelf teruggevoerd: 'weer / moet ik de ruis en echo / van de schepping overdoen.' Met het christelijk geloof of de bijbelse God heeft zijn opperwezen per saldo niet zoveel te maken, dit zijn psalmen en klaagliederen van een wanhopige twintigste-eeuwse agnost, die in een duistere wereld naar existentiële betekenis zoekt: in kunstwerken, in de oerknal, in zijn kinderen, in dieren, in zijn ei-

gen gedachten. Als hij thuis een dood musje vindt, voelt hij dat hier iets van het wereldraadsel of zelfs de wereldbrand in geopenbaard wordt, maar hoe precies? 'De mus gebiedt. / Ik moet eten uit Zijn hand.'

Religieuze twijfel

Het is die kwellende aanwezigheid van een macht die desondanks en in die hoedanigheid onzichtbaar blijft, die Joost Zwagerman zijn laatste woorden influistert. Je kunt er heel goed een bewuste opmaat naar zijn zelfgekozen dood in lezen, want de dood is naast God de voornaamste aanwezige in deze bundel. Maar los van zijn persoonlijke inzet verwoordt Zwagerman in *Wakend over God* de toegenomen religieuze twijfel en het algehele verlies aan godsbesef in zijn en onze tijd.

➤ Zwagermans God is niet permanent zichtbaar en aanwezig

Overigens, en misschien is dat wel het meest kwellend, is Zwagermans God niet voortdurend absent, een enkele keer is hij juist stralend aanwezig: 'Geniet / er nu eens van. Het verdroomde is nu vrij. / Al wat straalt is nu de grootste tover.' Om vervolgens weer des te pijnlijker gemist te worden, want dat is eigenlijk de grote kwellend van de schrijver: dat God niet permanent zichtbaar en aanwezig is, dat je ernaar moet raden en hem zoeken. Daarmee is de gedachte van 'Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten' het overheersende thema in deze indringende bundel.

Joost Zwagerman, *Wakend over God*, gedichten, uitgeverij Hollands Diep

Jongens,

Ik heb mijn TWIJFELS over deze pagina.

Als vormgever denk ik meestal heel positief over negatieve ruimte. MAAR ik kan mij voorstellen dat jullie dit een beetje leeg vinden.

Wat is de reactie van de redactie? Doen. Niet doen?

OVER BOVEN EN BENEDEN
Reinder Bruinsma

over Boven en beneden

GlebStock/Shutterstock.com

De gereformeerde kerk in het Zeeuwse Scharendijke kreeg op 17 september 1965 een nieuwe predikant. Deze pas afgestudeerde dominee was niet hun eerste keus. Hij was om precies te zijn de vijfentwintigste kandidaat die ‘een beroep’ van de Scharendijker kerkenraad kreeg. De jonge dominee en zijn Zweedse vrouw namen hun intrek in de pastorie. Geen van de kerkleden kon vermoeden dat een van de bekendste gereformeerde voormannen uit de twintigste eeuw zijn carrière bij hen was begonnen. Zijn naam was Harry (of voluit: Harminus Martinus) Kuitert.

Het werd een lange en bewogen loopbaan. Na zijn pastoraat in Scharendijke, waar Harry Kuitert aan den lijve de Watersnoodramp van 1953 meemaakte, werd hij studentenpredikant in Amsterdam. Al vrij snel bewoog hij zich vervolgens in academische richting. Hij werd doctor in de theologie en werd professor, eerst in de theologie en daarna vooral in de ethiek. Hij zou een belangrijke rol gaan spelen bij het ontstaan van de PKN – de samenvoeging van de (meeste) gereformeerden, Nederlands-hervormden en lutheranen. Maar hij dankte veel van zijn latere bekendheid vooral aan zijn theologische aanvaringen met andere gereformeerde theologen en aan de

boeken die hij tot op hoge leeftijd bleef schrijven. Het laatste boek van zijn hand verscheen in 2014. Harry Kuitert was toen inmiddels negentig jaar.

Van geloof naar twijfel

Harry Kuitert schreef een flink aantal theologische bestsellers. De titels van enkele van zijn meest spraakmakende boeken geven duidelijk aan dat zijn denken in beweging was en bleef. In 1992 verscheint misschien wel zijn beroemdste boek: *Het algemeen betwijfeld christelijk geloof* en in 1994: *Zeker weten: Voor wie geen grond meer onder de voeten voelt*. Elf jaar later (2005) is er het boek: *Hetzelfde anders zien: Het christelijk*

GlebStock/Shutterstock.com

geloof als verbeelding. In 2011 verschijnt: *Alles behalve kennis: Afkicken van de godgeleerdheid en opnieuw beginnen*. De lezer van deze en andere Kuitert-boeken ontdekt hoe de tamelijk rechtzinnige dorpspredikant geleidelijk aan steeds meer vraagtekens ging zetten bij zijn eerdere overtuigingen. Hij werd door veel van zijn lezers geprezen, omdat hij lastige vragen niet uit de weg ging en die ook voor een niet-academisch publiek op een toegankelijke manier behandelde. Anderen verzetten zich echter met alle kracht tegen zijn (naar hun mening) ketterse gedachten. Veel kerkleden vroegen zich vertwijfeld af of er bij Kuitert nog wel iets van ‘het geloof der vaders’ overbleef om troost en hoop te bieden.

Oneliners

Kuitert is vooral ook bekend geworden door zijn unieke *oneliners*. In 1974 stelde hij dat alle spreken over ‘Boven’ van ‘beneden’ kwamen. En in 2002 vertelde hij ons dat er eerst mensen waren, en toen goden en tenslotte God. En niet andersom.

➤ **Twijfel is een onvermijdelijk element in onze geloofs-ontwikkeling**

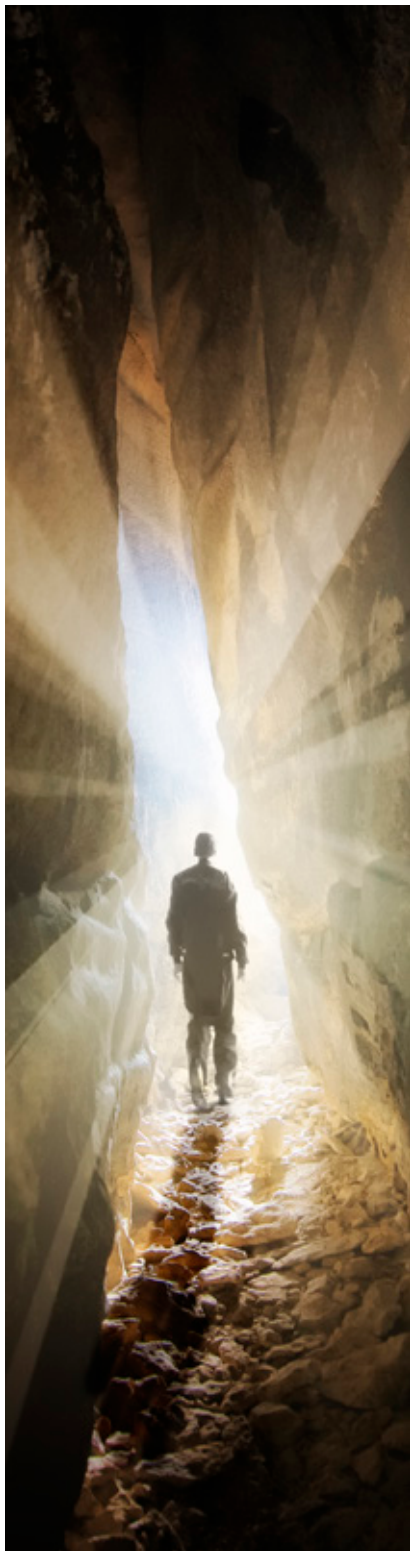
Komt alle spreken over Boven van beneden?

In dit korte artikel kan ik natuurlijk geen recht doen aan de theologische opvattingen van Kuitert. Ik kan niet in detail traceren hoe hij langzaam maar zeker een groot deel van zijn geloof opgaf. Nu, aan het einde van zijn leven, is hij zelfs de hoop op een leven hierna kwijtgeraakt. Dat hij een theologische ontwikkeling doormaakte, is niet verwonderlijk. Ieder mens die over zijn geloof blijft nadenken, moet op een gegeven moment sommige van zijn eerdere ideeën herzien. Wie nooit bepaalde ideeën opgeeft en tot nieuwe inzichten komt, heeft waarschijnlijk ook nooit echt diep nagedacht. Het is niet de bedoeling dat we ons geloof kwijtraken, maar wel dat we groeien in ons geloof en dat ons geloof zich verder ontwikkelt en verdiept!

Verbeelding

Wat is er dan bij Kuitert gebeurd? Harry Kuitert kwam tot de conclusie dat alles wat mensen over God en geloof zeggen uit hun eigen geest voortkomt. Met andere woorden: God is het product van onze verbeelding. Eerst waren er mensen: het product van een langzame evolutionaire ontwikkeling. De mensen bedachten een godenwereld. Sommige mensen vonden vervolgens dat je beter in één God kon geloven dan in veel goden en daarop borduurde men verder. Met, onder andere, het traditionele christelijke godsbeeld tot gevolg. Alles wat wij over God denken en menen te weten is dus door ons mensen bedacht, zegt Kuitert. Het is, volgens hem, wel nog steeds goed voor ons om na te denken en te praten over God, maar we moeten niet denken dat er inderdaad ‘ergens’ iemand is die ons ooit heeft gemaakt en die ons ‘straks’ eeuwig leven geeft.

De vraag is: Is het proces dat zich bij Kuitert voltrokken heeft onvermijdelijk als je kritisch gaat nadenken? Of is er een goed alternatief?

Meer lezen

Onlangs verscheen een boeiende biografie over Kuitert: *Gert J. Peelen: Spreken over Boven: Harry Kuitert. Een Biografie* (Amsterdam: Vesuvius, 2016).

Wat van Boven komt

Het is niet mogelijk te bewijzen dat Kuitert ongelijk heeft. Maar heeft hij daarom zonder meer gelijk? Ik denk van niet. Dat er wel degelijk iets van Boven komt, waaraan wij houvast hebben voor nu en zelfs tot na ons vertrek van deze aarde, valt niet op wetenschappelijke manier te bewijzen, maar het is tenminste net zo aannemelijk als het idee dat er niets van Boven komt. Het is een kwestie van geloof, maar dat is de visie van Kuitert ook. Talloze miljoenen mensen bezaten door de eeuwen heen de innerlijke zekerheid van een Werkelijkheid die veel meer is dan onze verbeelding ons ooit zou kunnen voorschotelen. Samen met hen geloof ik ook in die Werkelijkheid. En als er een 'echte' God is die werkelijk bestaat en die ervoor heeft gezorgd dat wij er zijn, dan is het ook alleszins redelijk te verwachten dat die God ervoor gezorgd heeft dat wij bepaalde dingen over hem te weten komen. Met andere woorden: Het is heel redelijk ervan uit te gaan dat wij 'beneden' informatie krijgen van en over 'Boven'. Ik kies ervoor dat te geloven! Ik weet het: de inhoud van dat geloof is niet wetenschappelijk aantoonbaar, maar het berust op een innerlijke zekerheid die ik met miljoenen anderen deel.

Openbaring

In bijbelse termen spreken we in dit verband over 'openbaring'. God heeft een tipje van de sluier opgeheld over wie en wat hij is. Dat heeft hij op verschillende manieren gedaan. Christenen hebben altijd geloofd dat je, als je onbevooroordeeld om je heen kijkt, tot de conclusie moet komen dat er iets of iemand is die ver boven ons uitstijgt. De apostel Paulus zei dat met deze klassieke woorden: 'God heeft zich aan alle mensen bekendgemaakt. Want ook al kun je God niet zien, je kunt wel zien wat hij gedaan heeft. God heeft de wereld gemaakt. Zo kan iedereen die verstand heeft, Gods eeuwige macht zien, en begrijpen dat hij God is' (Romeinen 1:19, 20, BGT). Christenen geloven verder dat de Bijbel een heel bijzonder boek is, waarin

God ons allerlei dingen laat weten. 'Vroeger sprak God op allerlei manieren tegen onze voorouders, via de profeten' (Hebreeë 11:1 BGT). En die profeten schreven wat God hun liet weten in hun eigen woorden op, in wat wij nu hebben als de Bijbel. Dat is dus niet zomaar een boek: 'De profeten hebben hun woorden niet zelf bedacht. De heilige Geest liet hen spreken namens God zelf' (2 Petrus 1:21 BGT). Maar er is nog een derde vorm van 'openbaring'. Dat is Jezus. 'Nu Gods nieuwe tijd begonnen is, heeft hij [God] tot ons gesproken via zijn Zoon' (Hebreeë 11:2 BGT). Als we naar Jezus kijken, kunnen we zeggen: Kijk, zó is God!

Van Boven en beneden

Kuitert heeft ongelijk: niet alles komt van beneden. Maar pas op: Niet alles wat wij denken en geloven komt daarom altijd automatisch van Boven. Wij blijven beperkt in wat wij als 'benedelingen' kunnen weten over Boven. En soms gaat onze verbeelding met ons op de loop en verliezen wij ons in speculaties. 'Straks, in de nieuwe wereld, zullen wij God zien met onze eigen ogen. Nu weten we nog lang niet alles over God. Maar dan zullen wij hem echt kennen' (1 Korintiërs 13:12 BGT). En omdat we nu nog 'benedelingen' zijn, vergissen we ons soms en moeten we heel wat keren onze conclusies bijstellen. Twijfel is een onvermijdelijk element in onze geloofsontwikkeling. Maar tegelijkertijd is er een diepgewortelde zekerheid dat God gelukkig veel meer is dan onze menselijke verbeelding en dat er daarom concrete hoop is voor nu en straks. Het is zoals de apostel Petrus bijna tweeduizend jaar geleden schreef: 'Laat je geloof groeien door de goedheid en de kennis die Jezus Christus ons geeft!' (2 Petrus 3:18 BGT).

WIJSHEID OM TE TWIJFELEN

Jeroen Tuinstra

wijsheid om te twijfelen

Iedereen twijfelt wel eens aan zichzelf. Heb ik het wel goed gedaan, heb ik wel de juiste keuze gemaakt of de juiste beslissing genomen? Misschien wel vervelend, maar met kleine dingen zoals welke kleding je aan gaat doen is het niet zo erg als je wel eens twijfelt. Maar als het over levensveranderende besluiten gaat, is het wel handig om dan ook zeker van jezelf te zijn. Jakobus stelt het hier zo stellig: als je om wijsheid vraagt, zal God je die ook geven. Je moet daarop vertrouwen en je moet er dan ook niet meer aan twijfelen.

Dat is nogal wat, er niet aan twijfelen dat God je wijsheid geeft als je hem erom vraagt! Eigenlijk probeert Jakobus hier te zeggen dat je wel wat zekerder van jezelf mag zijn. Want God doet wat hij belooft. Hoe hij dat doet, staat er niet bij. Dat kan door vrienden of collega's, in goed overleg met je partner, door veel te lezen of een combinatie van die drie. Maar als je dan tot een beslissing bent gekomen, twijfel dan niet meer. Alleen zo kom je verder in het leven en blijf je niet ronddobberen op de golven van de levenszee.

Reinder Bruinsma

Kort gebed

Heer, laat mij niet wegzinken in mijn twijfel. Help mij om bij al mijn vragen en onzekerheid altijd weer mijn anker te vinden in geloof in u. Amen

- 1 Met wie neemt u contact op als u voor een levensveranderende beslissing staat? Welke rol speelt God daarin?
- 2 Hebt u wel eens heel erg getwijfeld bij een belangrijke beslissing? Hoe doorbrak u die twijfel?
- 3 Hebt u wel eens moeten samenwerken met iemand die alleen maar aan zichzelf kon twijfelen?
- 4 Hoe ging die samenwerking? Kan vers 8 hierop slaan?

Website

Voor het aanbod van onze gratis cursussen verwijzen we u naar onze website www.esda-online.nl

Voorbede

Iedere maandagmiddag om 13.30 uur doen we voorbede voor wie ons daarom vragen. Uw gebedsverzoeken zien wij graag tegemoet op esda@adventist.nl

Bijbelgedeelte

'Heeft iemand van jullie niet de wijsheid om te leven zoals God het wil? Dan moet je God om die wijsheid vragen. Hij zal je die zeker geven. Want God geeft de mensen allerlei goede dingen, zomaar, zonder er iets voor terug te vragen. Als je God om wijsheid vraagt, geloof dan ook dat je die krijgt. Twijfel daar niet aan. Iemand die soms wel en soms niet gelooft, is net als de golven op zee. Die worden door de wind soms de ene kant op geblazen, en dan weer de andere kant. Iemand die twijfelt, leeft zonder op God te vertrouwen. Zo iemand moet echt niet denken dat hij iets van de Heer zal krijgen.'

Jakobus 1:5-8 (BGT)

Petrus twijfelde niet

14

dialogoog

➤ Voor twijfelaars
is Petrus een
goed medicijn

Als er één woord was dat in het woordenboek van Petrus niet voorkwam, dan was dat het woord 'twijfel'. Wie de brieven van Petrus leest, bekruipt juist het gevoel dat hij het allemaal wel heel zeker wist.

Lees de volgende uitspraken van Petrus maar eens. 'Er wacht u, die door Gods kracht wordt beschermd omdat u gelooft, in de hemel een onvergankelijke, onge-repte erfenis die nooit verwelkt' (1 Petrus 1:4). 'Maar u bent een uitver-koren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen ...' (1 Petrus 2:9). En als klap op de vuurpijl: 'Wees daarom niet bang voor de mensen en laat u door niets in verwarring brengen; erken Christus als Heer en eer hem met heel uw hart' (1 Petrus 3:14–15).

Erkennen van Jezus

Zit 'm in deze laatste tekst voor veel mensen niet juist het pro-bleem: het erkennen van Jezus? Wie is Jezus? Hoe kun je zo zeker zijn dat hij heeft geleefd? Wat is er alle-maal waar van de verhalen over hem in de Bijbel? Misschien is het allemaal toch gewoon een verzin-sel, iets wat we ons ingebeeld hebben omdat we houvast nodig hebben, zoals Karl Marx zei. Of zoals Sigmund Freud het noemde: een collectieve compulsieve neu-rose die mensen helpt makkelijker met het lijden om te gaan.

Groeiproces

Hoe kan het dat Petrus zo overtuigd was? Wat wist hij dat wij niet weten? En was Petrus altijd al zo? Wie het leven van Petrus bestu-deert, komt tot de ontdekking dat er een duidelijk groeiproces bij hem heeft plaatsgevonden. In zijn jonge jaren had hij een meer onbezonnen zelfgenoegzame zekerheid. Lees het verhaal in Matteüs 16 maar eens, en let daarbij vooral op vers 22 waarin hij Jezus terechtwijst. Deze onbezonnen zelfgenoegzame zekerheid van Petrus heeft plaats gemaakt voor een diepe, door-leefde zekerheid. In 1 Petrus 5:5b schrijft hij:

'Overigens, in de omgang met elkaar moet ieder van u altijd de minste willen zijn, want God keert zich tegen hoogmoedigen, maar aan nederigen schenkt hij zijn genade.'

Fundament

De vraag blijft nog steeds hangen wat het fundament is van Petrus' zekerheid. Hij geeft daar zelf een antwoord op in 1 Petrus 1:16: 'Toen wij u de glorievolle komst van onze Heer Jezus Christus verkondigden, baseerden wij ons niet op vernuf-tige verzinsels — integendeel, wij hebben met eigen ogen zijn groot-heid gezien.' Petrus heeft in zijn

leven dingen gezien en gehoord die maar weinig mensen hebben mee-gemaakt. Hij schrijft erover dat hij een stem heeft gehoord toen ze op de berg der verheerlijking waren. Die stem zei: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde' (Mat-teüs 17:1–5). Als getrouwe Jood kende Petrus de profetieën uit het Oude Testament. In alles wat hij meemaakte vond hij bevestiging van datgene wat hij geleerd had in de synagoge, namelijk dat Jezus de lang beloofde Messias moest zijn.

Intensieve ervaringen

De cascade van gebeurtenissen in het leven van Petrus: de wonder-bare spijziging, het lopen op water, de kruisdood van Jezus, dat week-end dat hij samen met Johannes bij het graf aankwam en het leeg vond. Dat een van de vrouwen kwam ver-tellen dat zij Jezus had ontmoet. De wonderbaarlijke uitstorting van de heilige Geest met Pinksteren waar mensen ineens allerlei vreemde talen spraken. Petrus' zekerheid was gebaseerd op vele intensieve ervaringen met Jezus. Dat leidde hem ertoe om het verhaal over Jezus te gaan vertellen, ver buiten zijn eigen comfortzone. Deze een-voudige visser zat bij Romeinen aan tafel en reisde naar Alexandrië. Deze ongeschoolde arbeider schreef brieven die tot op de dag van vandaag worden beschouwd als geïnspireerd.

DIALOOG

Het tweede kwartaal van het boekje *Dialoog* is gewijd aan 1 en 2 Petrus. *Dialoog* is een halfjaarlijkse uitgave van de Adventkerk. U kunt *Dialoog* bestellen via www.servicecentrum-adventist.nl. Prijs inclusief verzendkosten € 17,50.

Voor twijfelaars

Voor mensen die twijfelen, zou het lezen van Petrus misschien wel een medicijn kunnen zijn. Niet zozeer omdat hij zo overtuigd was, maar omdat hij ervaringen had met Jezus. Er was niets in dit leven wat zijn persoonlijke ervaring kon ont-krachten. Juist die ervaring met Jezus had hem die sterke zekerheid gegeven. Dat brengt het verhaal van Petrus ook dicht bij onszelf. Ook wij hebben ervaringen met God. En als ik Petrus goed begrijp mag je je eigen ervaringen met God vertrouwen.

Adventist Academy

De bijbelstudiegids *Dialoog* van het tweede kwartaal 2017 gaat over de brieven van Petrus. Een mooie ge-legenheid om uw kennis over Petrus te verdiepen. De man die door zijn ontmoeting met Jezus een van de

drijvende krachten is geworden achter het ontstaan van de christe-lijke wereldgodsdienst. Als u nog meer verdieping wilt, is er van 28-30 april 2017 een leershuis van een heel weekend over Petrus. In de theologie worden de brieven van Petrus vaak als een soort stiefkind gezien. We zijn zo gericht op de brieven van Paulus of de verhalen van Jezus, dat de kleine boeken achterin het Nieuwe Testament ver-geten worden. Dat is verschrikkelijk jammer, want juist deze boeken zijn geweldig opbouwend voor ons geloof. Op de Adventist Academy kunt u samen met dr. Tom de Bruin een weekendje graven in deze brie-ven. Thema's als vluchteling- en vreemdeling-zijn, slavernij, omgaan met tegenslagen, en de rol van de vrouw komen allemaal aan de orde. Meer weten over dit studieweek-end? Mail naar kli@adventist.nl.

15

dialogoog

Mikael Damkier/Shutterstock.com

GongTo/Shutterstock.com

Marjan Apostolovic/Shutterstock.com

John Wollwerth/Shutterstock.com

twijfel scans tegen

Dingjan interviewt Dingjan

16

SCANS TEGEN TWIJFEL
Rudy Dingjan

We sliepen in dezelfde kamer. We trouwden twee zusjes, dus deelden we niet alleen dezelfde ouders maar ook dezelfde schoonouders. Dat verklaart waarom zijn zoon sterke trekken van mij vertoont en die van mij trekken van hem heeft. Wat wil je, met dezelfde opa's en oma's. Allebei hebben we voor de keus gestaan arts of predikant te worden. Ik koos voor het laatste, hij werd arts.

Romaset/shutterstock.com

Ik interview mijn broer, Ron Dingjan. Hij is huisarts in Oosterhout en bestuurder, directeur of voorzitter van te veel organen om hier op te noemen. We gaan het hebben over de zekerheid die velen zoeken door middel van preventieve scans.

Daar ben jij heel sceptisch over. Waarom?

Wat heeft die ervaring te maken met scans die mensen laten doen om de twijfel over hun gezondheid weg te nemen?

Hoe zit het dan met bevolkingsonderzoeken naar borst-, baarmoederhals- en darmkanker?

‘In de jaren zeventig werd ik fysiotherapeut. Ik had er problemen mee dat er amper wetenschappelijke onderbouwing was voor tal van behandelingen. Voor het ministerie was ik betrokken bij de oprichting van de stichting ‘Wetenschap en scholing fysiotherapie’, om de effectiviteit van behandelingen te onderzoeken. Wat bleek? Veel behandelingen werkten niet of nauwelijks. Alleen het trainen van patiënten had bewezen effect. Daarna ben ik huisarts geworden onder het motto dat ik alleen behandelingen doe die zinvol zijn, die wetenschappelijke verenigingen aandragen.’

‘Tijdens het onderzoek voor mijn artsexamen onderzocht ik hernia's. Daaruit bleek dat een kwart van alle mensen van boven de veertig een hernia heeft. Alleen hebben de meesten er geen last van. Zo zul je bij een preventieve scan altijd afwijkingen vinden die niet relevant zijn voor je gezondheid. Want je ziet wel een vlekje of een bolletje, maar je kunt niet vaststellen of het normaal of abnormaal weefsel is. Als je alle mensen die een scan hebben laten maken vergelijkt met degenen die dat niet gedaan hebben, blijkt dat die laatste groep gezonder is dan de eerste. Als je kanker vindt door zo'n scan, verschilt je kans op overleving nagenoeg niet van een ander bij wie de kanker ontdekt wordt na klachten. Zulke scans zijn commercieel gestuurd. De klinieken die ze aanbieden beweren dat ze levens redden. Dat is niet waar. Allemaal onzin, maar het mag. Je mag in Nederland op de televisie liegen. Die scans drijven de kosten voor de zorg onnodig op. Want als er een bobbel of vlek gevonden is, moet je daar iets mee, want het zou iets ernstigs kunnen zijn. Dus dan volgt er een kostbaar onderzoek. De scan betaal je zelf, maar ons zorgstelsel draait op voor de veel duurdere vervolgonderzoeken.’

‘Ik ben geen epidemioloog. Maar sinds 1 december 2016 is het bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker volledig veranderd. Want we weten nu dat je baarmoederhalskanker niet van jezelf krijgt, maar van het

Kun je dan helemaal geen prognoses doen of maatregelen nemen?

HPV-virus. Dat virus krijg je van een ander. Bij een stel dat levenslang monogaam blijft zonder andere partners zal normaliter vrijwel geen baarmoederhalskanker voorkomen. Het bevolkingsonderzoek vindt dus niet meer plaats via uitstrijkjes maar door te kijken of een vrouw in haar slijmvlies HPV-drager is. Alleen als zij dat heeft, worden er uitstrijkjes gedaan. Nu al, na zes weken, bellen mensen de praktijk dat zij geen oproep hebben gehad voor het maken van een uitstrijkje. Het kost dan best moeite om hen gerust te stellen dat dat ook niet meer op de klassieke wijze hoeft. Het borstkankeronderzoek kent ook een interessante ontwikkeling. Want in Nederland zijn twee kampen. Epidemiologen zeggen: ‘Het is onzinnig en angstaanjagend’, en de andere groep zegt: ‘maar we vinden ze toch?’ Dat klopt. Iedere twee jaar dat het onderzoek hier langs komt, vinden ze borstkanker bij twee tot drie vrouwen uit onze praktijk. Epidemiologisch lijkt het zo te zijn, dat de prognose voor deze mensen vrijwel identiek zou zijn als bij hen het gezwel niet op dat moment was ontdekt, maar later. Maar ze weten wel een of twee jaar eerder dat zij ziek zijn, met alle stress van dien. Ze zijn minder gelukkig dan toen die diagnose nog niet was gesteld. In onze praktijk zijn meer dames overleden bij wie via een bevolkingsonderzoek borstkanker werd aangetroffen (dus ze konden dat zelf nog niet voelen), dan vrouwen die er zelf mee gekomen zijn omdat ze iets voelden. Het bevolkingsonderzoek heeft dus niet geholpen in hun levensredding.

Het bevolkingsonderzoek darmkanker is nieuw. Daar weten we nog te weinig van. Maar daar is nu de discussie dat we wel erg veel scopieën (darmonderzoeken) moeten doen. Als je in deze regio door je huisarts verwezen wordt voor een scopie, moet je rekenen op een wachttijd van drieënhalve maand. De maag-darm-leverartsen worden volledig overspoeld door de uitkomsten van het bevolkingsonderzoek. Te veel mensen testen positief. Daarbij worden mensen niet getest op kanker, maar op poliepen, die kanker kunnen worden. Maar we weten niet precies hoeveel procent van de poliepen kanker wordt. In onze praktijk is bij drie personen op basis van het darmonderzoek darmkanker vastgesteld. Bij een patiënt ging de scopie fout en hij moet nu verder leven met een stoma. En deze man bleek niet eens kanker te hebben!’

‘Voor hart- en vaatziekten is bewezen dat preventieve geneeskunde wel beschermend werkt. Dan gaat het over stoppen met roken, maar ook over bloeddrukcontrole en je erfelijke belasting. Elk jaar worden er meer ziektes gekoppeld aan bepaalde genen. Uit je genen valt op te maken voor welke ziekten jij bijzonder vatbaar bent. Ik verwacht dat we over vijf jaar allemaal voor een paar tientjes ons genoom volledig in onze mobieltjes hebben zitten. Daar kun je dan je gedrag op aanpassen, want je gewoonten hebben invloed op de kans dat je die ziekte daadwerkelijk krijgt of niet. Je hebt het dan bijvoorbeeld over alcoholgebruik, bepaalde drugs of etenswaren die een bepaald risico met zich meebrengen. Dan handel je op basis van harde feiten, die echter weer niet garanderen dat jij die ziekte niet krijgt. De kans wordt alleen veel kleiner. Er zijn families die erfelijk zwaar belast zijn. Als je net als Angelina Jolie op basis van je genoom weet dat je een zeer hoge kans op borstkanker hebt voor je vijftigste, die dan ook nog snelgroeiend zal zijn, vind ik het terecht dat je je borstweefsel laat amputeren. Iemand die een gendrager is van een HNPCC-familie, dat is een gen dat met darmkanker wordt geassocieerd, moet inderdaad elke paar jaar een scopie laten doen. Bij een ander gen kun je beter de hele dikke darm verwijderen met soms een stoma als gevolg. In deze gevallen heb je concrete aanwijzingen dat het moet. Trouwens, als een patiënt van ons heel bang is omdat zijn vrouw of iemand in de familie al jong iets heeft ontwikkeld, en daar niet mee kan leven, stuur ik hem wel naar zo'n onderzoek. Niet omdat er een reële kans is, maar vanwege zijn angst. Dat is de andere kant van het verhaal.’

17

gezondheid

gezondheid

KLIMAATONTKENNING
Marie Rahajaan

klimaatont- kenning

Op 20 januari is Donald Trump geïnaugureerd als president van de Verenigde Staten. Hij vulde op het nippertje zijn laatste kabinetspositie in door Sonny Perdue voor te stellen als minister van Landbouw. Ook tegen Perdue zijn ernstige beschuldigingen van racisme geuit. Het goede nieuws is wel dat hij een van de weinige ministers is met enige relevante (overheids)ervaring.

De minister van Landbouw heeft grote invloed op de milieumaatregelen van de VS. Hij werkt hierbij nauw samen met het *Department of the Interior*; wat overigens niet overeenkomt met ons ministerie van Binnenlandse Zaken. Dit ministerie is onder andere verantwoordelijk voor het beheer en de instandhouding van de meeste nationale parken en militaire bases. De overige gebieden beheert het ministerie van Landbouw. De kandidaat voor het leiden van het Departement of the Interior is Ryan Zinke. Hij staat erom bekend sceptisch te zijn over klimaatverandering. In zijn huidige functie als Congreslid is hij lid van het comité van Natuurlijke Grondstoffen. Daar

stemde hij voor het uitbreiden van mijn- en booractiviteiten in nationale parken. Zinke is natuurlijk niet de enige klimaatontkenner die de wereld rijk is.

Macht en geld

Gideon Levy maakte een documentaire over deze groep mensen. Hij besloot in gesprek te gaan met de invloedrijkste personen en instituten die klimaatverandering ontkennen, zoals David Kreutzer. Kreutzer is een vooraanstaand lid van de meest conservatieve denktank in de Verenigde Staten: de *Heritage Foundation*. Kreutzer beargumenteert dat klimaatverandering van alle tijden is. Berichtgeving over dit onderwerp is primair een manier van de heersende elite om haar macht te behouden. Volgens Kreutzer wil zij het volk bang maken om hiermee haar dure beleidsvoorstellen door te voeren. Andere klimaatontkenners beweren dat onderzoekers alleen geld krijgen om bewijzen aan te leveren die de heersende opinie ondersteunen. Macht en geld zouden de twee belangrijkste drijfveren zijn voor politiek en wetenschap om te beweren dat klimaatveranderingen reëel zijn.

Twijfel zaaien

Interessant gegeven is dat de Heritage Foundation, en daarmee David Kreutzer, grote sommen geld krijgt van onder andere *ExxonMobile* en de gebroeders Koch, de leiders van *Koch Industries*. Deze twee gas- en oliebedrijven ondervinden direct negatieve gevolgen wanneer de Amerikaanse overheid maatregelen ten faveure van het milieu neemt. Het doel van organisaties zoals de Heritage Foundation is niet om wetenschap te bedrijven, zoals zij zelf beweren. Het doel van deze organisaties is om twijfel te zaaien over het bestaan en de gevolgen van klimaatverandering, zodat deze en andere multinationals kunnen doen en laten wat zij willen. Ondanks dat ik probeer mijn opvattingen niet in steen te beitelen, in het geval van klimaatverandering is het onnodig en zelfs onethisch om te twijfelen aan het bestaan ervan.

GOEDE TWIJFEL
Rudy Dingjan

goede twijfel

© Jay Freeman

➤ Check of iemands boodschap overeenkomt met de Bijbel

Ik ben te goedgelovig. Achter andermans acties meen ik altijd goede bedoelingen te herkennen, ook als daar geen sprake van is. Regelmatig hebben anderen mij erop moeten wijzen dat ik onfatsoenlijk behandeld werd. Een mens hoort eigenlijk een gezonde twijfel te koesteren.

Toen we bij ons dochttertje Tamara blaren moesten doorprikken, twijfelde zij hardgrondig aan onze goede bedoelingen. Want we verhitte een naald tot 'ie roodgloeiend was en kwamen daarmee op haar af. Ze gilte het uit van angst. Logisch en normaal.

Goede bedoelingen

Afgelopen oktober hadden we een weekendactiviteit in het koetshuis van Landgoed Oud Zandbergen. Onze blarendochter—inmiddels volwassen—ging een workshop leiden waarvoor een vragenlijst uitgeprint moest worden. Ik liep voor haar uit naar het kantoorgebouw en liet de deur voor haar open staan. Toen ik haar even later hoorde binnenkomen, was de stem waarmee ze riep: 'Is daar iemand?' echter opvallend laag. Die stem hoorde bij een politieagent. De meldkamer had een stil alarm ontvangen en met gierende banden was de politieman vanaf Driebergen aan komen racen. Het was zijn plicht om aan mijn goede bedoelingen te twijfelen, en dat deed hij grondig. Het kostte even moeite om uit te leggen wat ik in—notabene mijn eigen—kantoor deed, maar ik ben blij dat de politie als vanzelfsprekend twijfelend naar ieders bedoelingen kijkt.

In twijfel trekken

Je zou zeggen dat dit natuurlijk niet voor de kerk geldt. Dat is de plek om te geloven en niet om andermans bedoelingen in twijfel te trekken. Je zou het van Jezus dus niet verwachten, en zeker niet op godsdienstig vlak. Toch heeft juist hij zijn volgelingen opgeroepen tot gezonde twijfel bij ieder die zich als zijn woordvoerder voordoet. Vijf keer heeft hij het over valse profeten gehad, 'die in schaapskleren op jullie afkomen maar eigenlijk roof-

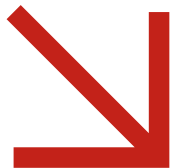
zuchtige wolven zijn' (Matteüs 7:15). In hun brieven waarschuwen de apostelen ook voor hen. 'Geliefde broeders en zusters, vertrouw niet elke geest. Onderzoek altijd of een geest van God komt, want er zijn veel valse profeten in de wereld verschenen' (1 Johannes 4:1).

Vruchten

Tja, maar hoe kun je dan weten of iemand wel te vertrouwen is? In dit korte bestek noem ik twee cruciale maatstaven. Als belangrijkste noemt Jezus de vruchten van iemands werk, want aan de vruchten herken je de boom (Matteüs 7:20). Paulus heeft heel duidelijk beschreven welke eigenschappen de heilige Geest in ons wil bewerken: 'liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing' (Galaten 5:22,23). Maar soms heb je geen tijd om de lange termijneffecten af te wachten. Moet je dan maar gokken? Nee, check ook of iemands boodschap overeenkomt met de Bijbel. Petrus stelt heel duidelijk: 'mensen die namens God spraken werden daartoe altijd gedreven door de heilige Geest' (2 Petrus 1:20). Gods Geest onderwijst niet de ene keer dit en de andere keer dat.

Eerbied

Natuurlijk nemen we hierbij in acht dat de *toepassing* van goddelijke principes in verschillende omstandigheden om verschillend gedrag vraagt. Eerbied voor God druk je in de ene cultuur uit door stil te zijn. In andere culturen klap, juich en dans je, of trek je juist je schoenen uit voor God. Maar het onderliggende principe blijft eerbied. Over deze maatstaf van ijking aan de Bijbel maak ik me zorgen. De bijbelkennis verschaalt. Charlatans kunnen steeds makkelijker willige volgelingen achter zich aan krijgen, omdat steeds minder mensen Gods Woord voldoende kennen om hen te ontmaskeren. Ken daarom uw Bijbel!

bondvit/Shutterstock.com

‘Van een kleine
vonk komt vaak
een groot vuur.’

- Lucretius

Vooruitblik

In de volgende editie van **Contact** praten we u bij over vuur & vlam

Contact

is een gratis uitgave van het ESDA-instituut, onderdeel van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten.

ESDA Nederland

Adres Amersfoortseweg 18,
3712 BC Huis ter Heide
Telefoon 030 - 6931509
INGbank NL76 INGB 0000 0383 25
Rabobank NL59 RABO 0155 9483 18

E-mail esda@adventist.nl

Web www.esda-online.nl

ESDA België

Adres Ernest Allardstraat 11,
1000 Brussel
Telefoon 02-5113680
ING Bank BE47 3100 1698 4180

GRATIS Download
Contact Magazine

ESDA Instituut ONLINE
Bijbellessen Online

